

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:		Vidéken:	
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

Irodalmi társulatok.

Az akadémia nagyhete lévén, szinte önkéntelenül is eszébe jut az emberek az a sok támadás, melyet mindenfelől az irodalmi társulatok ellen intéznek. Kezdve a magyar tudományos akadémián, egészen a mi kis társaságunkig nincs olyan irodalmi egyesület, a mely ellen támadásokat nem intéztek volna.

Tekintsünk el attól, hogy e támadások jórésze letört nagyságoztól, félreismert zseniktől származik s ne vegyünk figyelembe mást, mint egyedül a tárgyilagos kifogásunkat.

Első és legsúlyosabb kifogás, hogy az irodalmi társulatok ma már nem időszerűek. Volt értelmük akkor, a mikor még a közönség nem volt élénk összeköttetésben az irodalmi férfakkal s az írók nem találtak támogatást másban, mint saját magukban. Vörösmartyék, Kisfaludyék idejében az írók nem igen lelkesítette más, mint saját pályá-

társainak rokonérzése s Vörösmarty-nak az volt legfőbb öröme, ha Bajzáéknál meghitt, bizalmas körben felolvashatta egy-két költeményét. Ez a kis kör volt akkor az egyetlen irodalmi kör, a mely a budapesti összes irodalom-ismerőket egyesítette.

Később az olvasók szaporodtak s szaporodtak az írók is, akik most már mindjobban érezni kezdték a szellem erejét. Maguk körében alakítottak tehát szervezett társulatokat, mint az akadémián kívül a Kisfaludy, Petőfi, stb. társaságokat, mindenkinek céljával tüzvén ki az irodalom művelését.

Lassanként minden kisebb szellemi központ megalakította a maga irodalmi társulatát s ezzel megkezdődött az egész intézmény színvonalának határozott alábbszállása. Madách Imre és Garay János nevének pajzsa alatt meglehetősen ismeretlen nevű és ismeretlen tehetségű uri emberek akarnak irodalmi hírnévre szert tenni, a kik megelégszenek azzal, ha nevük leg-

alább a lapok hirrovatában annyiban szerepel, hogy „felolvastak.” Vannak hiu emberek, a kiknek hiusága ebben nyer kielégítést.

Ezekkel szemben csakugyan igazolt a vád, hogy fölöslegesekek, sőt károsak. Rontják az izlést, nevelik az alaptalan hiuságot s egyáltalán az irodalom ügyét inkább hátra, mint előre viszik.

Másik súlyos vád egy szó: klikk. Az akadémia: klikk. A Kisfaludysták: klikk. A dicsőszenhabakuki irodalmi kör: klikk. Saját nagyságának bámulója. Mások iránt kegyetlenül lenéző. Irodalmi pajtásokodások ápolója.

Ennek is van valami alapja. Tagadhatlan pl., hogy a mi akadémiánk szorgos munkásságáról csak az elnöki hivatalos jelentések tudnak sokat, egy-két befentes alak valamit, a nagyközönség zöme édes keveset. A tagok munkáit, bármily gyöngye dolgok, kiadják, az igazi tudományos és irodalmi működés pedig tőlük ugyan teljesen parlagon maradhat. Igazi nagyhatású művet

Tudjátok-e mit álmodtam?

Tudjátok-e mit álmodtam

Csillagfényes éjszaka?

Föltámadott Kossuth Lajos,

Magyarország csillaga.

Beragyogta véges végig a hazát,

Törülgette könnyeinek záporát.

Kelj föl, kelj föl Kossuth Lajos,

Gyere vissza, gyere már!

Magyarország síródból is

Egyre kíván, egyre vár.

Nem jól van a feje alja a népnek!

Kelj fel apánk, igazítsd meg szegénynek!

Asszonyi eskü.

Irta: Paul Perron.

Rozáliával a legboldogabban éltem. Az a kedves összhang, a mely házaseletünket jellemezte, sok asszonyban keltett irigységet. Bosszankodtak, hogy Rozáliát szépségben fölül nem mulhatják és haragudtak, hogy az ő szilárd jellemének szép erényével nem dicsekedhetnek.

Városunkból több olyan boldog halandó jelentkezett irodámban, akik valamilyen amerikai nagybácsi milliókra rugó ha-

gyatékának voltak a boldog örökösei. Én elvállaltam az örökség rendezését, és a dolognak lelkiismeretes véghezviteléhez okvetlenül szükséges volt, hogy magam is áthajózzam a Krózusok birodalmába. A mikor elhatározásomat Rozáliával tudattam ő is rögtön késznek nyilatkozott a nagy utra. Néhány nap múlva már az egyik legnagyobb oceán-hajón folytattuk utunkat a szabadság hazája felé.

Oh, milyen pompás volt utazásunk első napja. Feleségem, a ki ragyogó párisi toilletjében még igazabb volt mint rendesen, nem győzte csodálni a tenger szépségét. A gyönyör élvezetének sugara aranyozta be szépséges arcját. Ha megjelent a hajó földéletén, mindenki sóvár pillantásokat vetett gyönyörű természetére. Másnap azonban már nem mutatkozott olyan gyakran és csöndesen, szótlanul huzódott meg a nagy terem egyik karosszékében.

Egész utunk ideje alatt nem volt többé látható. Némán, kimeredt szemekkel pihent fekhelyén és lemondóan hallgatta a tenger mormolását. S a mikor az erős szélvész minden erejével belekapaszkodott hajónk vitorláiba és gőzsünk könnyed táncot lejtett a tenger csalfa hullámaival: Rozália megesküdtött, hogy soha többé nem megy a tengerre.

Mikor New-Yorkban partra szálltunk

és lábaink alatt szilárd talajt éreztünk, feleségem újból ismételte fájó eskütételét.

— Soha többé nem utazom tengeren. Megerküdtem, megtartom,

— De hiszen vissza is kell utaznunk!

— szóltam remegő hangon.

— Soha! Soha!...

Egy hónap múlva befejeztem kiküldetésemet. A gazdag nagybácsi hagyatékát a boldog örökösök nevében fölvettem. Elérkezett a visszatérés ideje. A hajó násnap indult és Rozáliát tapintatosan figyelmeztettem is erre a körülményre.

— Elfelejtetted, — szólt feddő hangon — hogy mit fogadtam? Soha, sohasem szállok többé hajóra! És ez az eskütételem szent!

— Jól tudtam, hogy feleségem erős jellemű asszony, de mégis megkísérlettem, — házasságunk óta első ízben — hogy lebeszéljen szeszélyéről. Fölhasználtam rábeszélő tehetségem minden képességét; elmondtam neki, hogy anyagi boldogulásunk kívánja a visszatérést, hogy lehetetlen más módon átkelni Európába mint hajón; és állításom szavahihetőségét bizonyítandó, elővettem egy térképet és megmutattam neki azt a nagykiterjedésű vizet, a melyen más közlekedési eszközzel, mint hajóval, nem lehet átkelni... Semmi, semmi sem használt. Rozália áthatatosan csak ezt hajtogatta:

Czeplédy és Polgár

főraktára és a müncheni Hoffbrau a bajor király udvariserfőzdéből, eredeti töltésű palackokban helyben egyedül itt kapható.

fűszer és csemege üzlete Bika szállóval szembe. Legfinomabb tea vaj naponta érkezik, grf Dessewffy és grf Andrássy uradalaimból 1. kg. 1 frt. 20 kr. Igenfinom faj-alma nagy mennyiség érkezett és jutányosan kapható, továbbá zöld borsó, spárga, ugorka, karalábé, zöld bab stb. naponta friss érkezésű. A Barát ital kitünő hatású és étvágygerjesztő házi szer egyedül

csak akkor adnak ki, ha egy-egy valódi tehetséges és szorgalmas ember kerül közéjük. Nem kell erre egyéb, mint végignéznünk valahol az akadémia hivatalos kiadványainak jegyzékét. Ugyan melyik munkát olvasta azok közül a magyar közönség? Száz közül talán egyet.

És ez nemcsak Budapesten van így. Főlöszleg találgatásokat mellőzni kívánunk, de annyit meg kell jegyeznünk, hogy némilag illeszkedő viszonyok vannak a vidéken is.

Hanem ezért nagy kár ám debachálni, mert ez a mai szervezet mellett nem is lehet másképp.

Más példára mutatunk.

Itt van a természettudományi társulat, kiadványai népszerűségnek örvendenek.

Ez nem írók társasága, hanem írók és olvasók egyesülete. Aki hivatást érez magában a tagok közül az írásra, az ír s ha jó munkát ír, kiadják. Nem kell czégér a jó műnek s ha valaki rossz munkát ír, nem muszáj kiadni azért, mert a klikkbe tartozik.

Ennek a szervezetnek az alapja nem az írás, hanem az olvasás. Legyen aki olvas és akkor teremni fognak rátermett írók is.

Éppen azért egyáltalán nem tartjuk életképeseknek az irodalmi társulatokat, de csak mai elzárt szervezetükben. Mihelyt élénkebb összeköttetésbe lépnek a nagy közönséggel, nemcsak ők maguk lesz-

nek életképesek, hanem a szellemi életnek is igazi tüzhelyeivé fognak válni s nem a klikk-emberek, hanem igazi tehetségek kezébe kerül a vezetés. A minthogy nem is lehet másképp olyan társulatoknál, ahol a könyveket nemcsak megírni és kiadni, hanem elolvasni is szokták, még pedig intelligens, irodalomért lelkesülő olvasók.

K. A.

A politika kulisszái mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, május 12.

Eddigélé még egyetlen egy ünnepségünk sem esett meg, a nélkül, hogy egyes külső nyilvánulásaiban itt vagy ott visszatetszést ne szült volna. Természetes tehát, hogy a Ludovika-akadémia imént lezajlott ünnepe sem képezhetett kivételt.

A király-ajándékozta zászló formája dolgában Bécsben a közönség nevezett hadügyminiszteriumban döntöttek.

Hogy pedig az egész ünnepség során mindig és minduntalan a Gotterhalt-ét játszották, az illet meg honvédségi ünnepen is megszokhattuk volna. Hogy azonban akkor, a mikor a király az első szöveget a zászlóba beverte, mért játszottak egy török indulót, ezt valóban nem értjük. De azt sem, hogy akkor, a mikor a közöshadseregbeliek diszsortüzeltek, miért szoritották meg egymás kezét oly tüntetően Krieghammer közös hadügyi ur, meg Lobkovicz herczeg ur, a budapesti hadtestparancsnok. Arról, hogy az ünnepség helyszínén, a tisztáson, a nemzeti színű lobogók erejében, mint éktelenkedett egy fekete-sárga zászló, még pedig közvetlenül a

magyar király szomszedságában, arról nem is szólunk.

Az ünnepnek legjobban a kadétkok örvendettek. Valóban fejedelmi menázsit kaptak, a király fizette a magánpénztárából és állott a következőkkel:

A reggeli: kávé tojásrántotta, vörösbör. A szemle után: Két pohár sör, két sóskifli. Ebéd: Hal fogasos ebéd és minden növendék két pohár sört, 7 deczi villányi bort, 7 deczi burgondi bort és egy üveg pezsgőt kapott:

Feledhetetlen nap volt ez a növendékekre nézve.

*

Fejérvóry Géza báró ismét itthon van. Az első, a ki meglátogatta visszatértekor Herczel orvostanár volt, ugyanaz, a ki az operációt Sonnenburg tanárral végrehajtotta. Ezen a látogatáson jelentette ki Fejérvóry, hogy a király Herczel udvari tanácsossá nevezi ki a legközelebb.

— Még egy rákbeles minisztergondolhatta magában Herczel dr. — és kegyelmes nr leszek.

*

Most, hogy Vadnay Andor, csongrádmegyének volt főispánja meghalt, szóvá tették képviselővé történt megválasztásának érdekes történetét. Kecskeméten lépett föl, akkor, a mikor nagykorúságához még egy hónap hiányzott. Hogy megválasztják, az bizonyos volt, de az sem szenvedett kifogást, hogy mandátumát meg fogják támadni. Vadnay atya ezért igen nagyon nyugtalankodott, mindaddig, a míg a református pap megnyugtatta, hogy majd tesz a dologról.

Vadnay Andort megválasztották és mandátumát nyomban megtámadták kis-korúságának okából. A képviselőház illetékes bizottsá ráirt a papra, küldenie meg Vadnay Andor születési bizonyít-

— Te elutazol kedvesem, — mondta Rozália — rendezd ügyeidet s aztán ismét visszatérsz. Életünknek hátralévő részét majd már csak az Ujvilágban fogjuk eltölteni.

Nehéz szívvel egyeztem bele a változhatatlanba. Rozália elkísért a hajó hidjához s én még egyszer megkísérlettem rábeszélni, hogy jöjjön velem. De ő hajthatatlan maradt.

A hajó hidját is fölhuzták már és könnyező szemeim csak annyit láttak, a mint Rozália Missstress Newcombe mellett állott és kendőjével bucsut intett.

Megérkezésem után, az első levelemben azt írtam Rozáliának, hogy ügyeim két évre itt tartanak. Erre ő azt válaszolta, hogy majd türelemmel bevárja a két esztendő. Második levelemben tudtul adtam neki, hogy nagyon beteg vagyok. A felelet az volt, hogy máskor vigyázzak jobban magamra, és szerencsés felgyógyulást kívánt. Majd azzal a szomorú hírrel leptem meg, hogy anyagi helyzetem megrendült. Erre nagylelkűen felajánlotta saját vagyonát. Megírtam neki, hogy itt az emberek azt rebesgetik, hogy azért mentünk át Amerikába, hogy elváltan éljünk egymástól. Feleletül ezt kaptam:

„Válgosítsd föl az embereket tévedésük felől és ne törődj az ostoba híresztelésekkel. Egyébként hiába minden. Engem ugyan nem fogsz visszacsalni...”

Végre csak mégis el kellett következnie a megváltás boldogító órájának. Egy este, amint a polgármesteréknél rendezett estélyre mentem, a terem egyik sarkában egy nagyobb társaságot vettem észre. Felelő közlekedtem és jól hallottam, amint a polgármesterné bús sóhajok közben fejezte ki mély részvétét:

— Oh, az a szegény, szánalomraméltó ember!

Egy órával később Alfréd barátommal hazatértem. Ő volt az egyedüli, a kit bánatom részesévé tettem.

— Én segíthetnék rajtad, — szólt hozzám hirtelen. — Mondd meg a feleséged címét!...

Két hét multán, egy napon táviratot kaptam a tengerentúlról. A sürgöny Rozáliától jött. Elolvastam egyszer, elolvastam kétszer... Lehetséges-e? De hiszen világosan és értelmesen szólt a távirat:

„Várj e hó 21-én Cherboargban. A „Szajna“ gyorshajóval érkezem. Rozália.”

Milyen örömteli napok virradtak rám ezután.

Az órák úgy rohantak, mintha üzték volna egymást. Végre elérkezett a várvárt pillanat. Ott álltam a cherbourgi kikötő-hidnál. A gőzös közeledtét jelezték. A hajó feltűnt a láthatáron. A Szajna mind közelebb s közelebb ért... Kikötött és

egy-két perc múlva örömkönnyek között öleltük meg egymást.

De alig bontakoztunk ki egymás karjaiból, alig váltottunk egymással egy-két édes szót, Rozália mereven állt meg előttem, és miközben csodás szeméinek pillantásaival teljesen lefegyverezett — élesen hangsúlyozva, ezt a két szót ejtette ki a száján:

— Ezért meglakol!

— Kicsoda? — kérdeztem csodálkozva. Rozália jól látta ártatlan arczkifejezésem, hogy mitsem tudok a dolog felől, és egy összegyűrött papirdarabot vett elő zsebéből. Szemem elé tartotta és parancsolólag mondta:

— Olvasd!

Elolvastam:

„Igen tisztelt Nagyság!

Igaz e az, hogy ön Amerikában himlőt kapott és a rut betegség annyira elcsunytotta az arcát, hogy restell átjönni Európába. A polgármesterné legalább ezt híreszteli. Szives válaszát várja, tisztelő híve: Dr. Meant Alfréd.”

— Ilyen hazugság! Már hogy én ragyas lettem! kiáltott fel Rozália.

A dolog vége az lett, hogy feleségem és a polgármesterné halálos ellenségek lettek, de Rozália megszegte a tengeren tett esküt és megtartotta azt, amelyiket a templomban fogadott nekem.

NÉMETI J. — **Elsőrangú modern fényképész műterme** —

Debreczen, Piacutca 42 sz. —

Nyitva ünnep és vasárnap is.

ványát. A pap fülét sem mozdította. Ujra ráírt. Ugyanaz az eredmény. Ekkor büntetés kivonásának terhe mellett követelték a keresztlevelet. Válasz nem jött és a papot megbüntették, követelvény, hogy most már küldje meg a bizonylatot. A pap erre azt a kérdést intézte a bizottsághoz, vajjon arra a bizonyos bizonylatra kell-e stempli. A válasz az volt, hogy igen bélyegköteles. Erre a pap újra azt kérdezte, hogy milyen bélyeg kell hát az írásra. Ötven krajczáros, volt a felelet. Ezzel a huzavonával éppen négy hónap telt el és csak ezt akarta a pap, mert csak ennyi idő hiányzott Vadnay Andor nagykörtségéhez.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

A Ház ma csendesen lemorzsolta a napirend apró-cseprő tárgyait. Élénkséget csak Visontai Somának a temesvári Turul-czipőgyár szegedi kalandja dolgában tett interpellációja keltett. Hegedüs miniszter tudatta, hogy ma kapta kézhez a szegedi főkapitány jelentését ebben a dologban és az éppen úgy mondja el az esetet, ahogy Visontai elmondotta. Két visszaélést konstatál a miniszter.

— Csalást! — korrigálja ki sok hang a függetlenségi pártról.

A miniszter szerint az egyik visszaélés az, hogy a Turul védjegye alatt hozták forgalomba a mödlingi gyártmányt, a másik, hogy a mödlingi madár hasonlít a temesvári turulmadárhoz, tehát a védjegy megtévesztés. Ezért megnyeri a szigorú megtorlást.

A zajos és Polonyi közbekiáltására Hegedüs ezt feleli:

— Mikor Polonyi képviselő ur idehozta a három pár czipőt, szigorú vizsgálatot és megtorlást ígértem. És jelenthetem, hogy a legszigorubb megtorlással éltem, mert a selmeczbányai czipőgyártól megvontam a szubvenziót.

Ezt általános helyesléssel fogadták, de a függetlenségi párt a szubvenzió e rendszerével nem volt megelégedve s így bár Visontai nem fogadta el, a többség azonban tudomásul vette.

A folyosón a Tisza-ügy vert nagy hullámokat. Mindenki találja, mi lesz a szabadelvű párt délutáni konferenciáján, de bizonyosan senki sem tudott mondani. Tisza István fél 11 órától fél 12-ig konferált Széll miniszterrel a miniszteri szobában. Hogy mit végeztek, megegyeztek-e délutánra vagy sem, e perczen tudni nem lehet. Tisza István nyilván atyja nevében beszélt Szélllel, de bizonyára az összes enyhítők (vulgó: összeférhetetlenek) szócsöve volt. Tisza István után Szilágyi Dezső ment be a miniszterelnökhöz és tárgyalta vele hosszasan. A Házban mindenfelé virul

a konferenciázás, a suttogás és az intrika.

Elnök Tallián Béla 10 órakor megnyitja az ülést.

A már letárgyalt ügyek harmadszori olvasása után megszavazták a *szeszadó-pótlékra* vonatkozó 1899. XX. és XXIV. t.-cikkeket.

Rátkay László sürgeti, hogy a bélyeg törvénykönyv adassék már ki, mert e téren nagy a közönség járatlansága.

Lukács László pénzügyminiszter azt válaszolja, hogy sajnos, ma még ilyen törvénynyel elő nem állhat, de hiszi, hogy nemsokára az is meg lesz, jöllehet, a bélyeg-törvény teljes sohasem lesz, mert a bélyegilletékek folyton váltakoznak.

A ház elfogadja a javaslatot.

Ezután elfogadja a ház az örökös jogot nyújtó és az új főrendekről szóló törvényjavaslatokat.

Tudomásul vette a ház a *sárszámadási bizottság jelentéseit az 1899. évi sárszámadásokról és a képviselőház pénztárának állásáról.*

Elnök kitézi a *hétfői napirendre az összeférhetlenségi javaslat tárgyalását.* (Éljenzés a balon.)

Szünet után következik a Turul-ügyben Visontai interpellációja.

A Turul.

Visontai Soma interpellálja a kereskedelmi minisztert a temesvári Turul-czipőgyár visszaélése tárgyában. Ez a gyár az állam támogatásának tekintélyét s a magyar csimert arra használta fel, hogy osztrák iparcikkeket hozott forgalomba. Elmondja, hogyan pattant ki ez a visszaélés. Ennek a gyárnak felállítása ellen annak idején a kisiparosok memorandumot adtak át a miniszternek, lefestvén az ő nyomoruságukat. Szemére veti a miniszternek, hogy az ő politikája a kisipar elnyomása és a gyár-ipar általánosítása. Láttuk, hogy a miniszter az ipartestületekhez intézett leiratában felszólítja a kis iparosokat, álljanak be nap-számba a gyárba. Azt hiszi, hogy az osztrák részről beözönlő iparral szemben némileg csak a kisipar menthet meg. Ha pedig már előtérbe helyezük a gyár-ipart, legyünk rajta, hogy legalább magyar ipart támogassunk, de itt ez esetben látjuk, hogy szubvenzionálnak egy oly gyárat, mely Mödlingből kapja az árut. Kérde a minisztert, mi szándéka, s mi a válasza a temesvári és szegedi „Turul” czipőgyárak ügyében tenni?

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter azonnal kíván válaszolni. Bizonyítja, hogy 1895–98-ban óriási mértékben inportáltak Magyarországra czipőt. Ezt meg kellett valahogy akadályozni. A kis ipar nem volt képes feltartóztatni a beözönlő czipőáradatot. A Mödlingi-gyár 27 fiók-üzletet tartott fenn az országban, a miniszter belátta, hogy ezen segíteni kell s elhatározta, hogy állami segélylyel fog ily gyárat létesíteni. A mödlingi gyár elfogadható ajánlattal jött hozzá s csak hazafias érzületének tett eleget, a mikor elfogadta az ajánlatot.

De most nézzük, mint állunk a kisiparral? Bizonyítja, hogy a gyárban csupa

mesterember, csupa kézműves van alkalmazva, mint gyári munkás, kiknek helyzete ma már igen előnyös, kéri ne értsék félre azon aktiváját, melyet az iparfejlesztés körül kifejt, mert ez nem irányul a kisipar elnyomására, képzett, jó, magyar munkásokat akar nevelni s ezt azért akarta elérni a temesvári gyárral. A mödlingi gyár az összes fiókjai átalakította, a „Turul” fiókjaivá. De ez az év csak átmenet, mivel még nem lehetett kész magyar árut produkálni s így a még raktáron levő mödlingi gyártmányt kellett árulniok. A mi nem volt helyes, már annyiban sem, mert könnyen lehetett előrelátni a most történeteket.

A szegedi főkapitány jelentése kezében van s ebből kimutatja, hogy ez is azonos a Visontai mondottaival ez a második visszaélés.

Polonyi Géza: Csalás.

Hegedüs Sándor: A legszélsőbbig menő megtorlást helyezi kilátásba, még akkor is, ha a védjegy utánzatnak kísérletezését is konstatálja.

Hegedüs: Hisz emlékezhetik Polonyi képviselő, mikor a három czipővel ide jött, a legszigorubbban járt el, beszüntette a subventiót.

Polonyi Géza: Ez a helyes.

Hegedüs Sándor célja a kisipart, de különösen a hazai ipart mindenképpen, minden uton fejleszteni volt célja a temesvári gyárnál is, kéri a választ tudomásul venni. (Helyeslés.)

Visontai Soma: Még több kérdés van, mire a miniszter nem válaszolt. Nem fogadhatja el a választ, mindazonáltal tudomásul veszi.

— Nem fogadhatjuk el! — a függetlenségi párton.

A Kossuth-párt nem vette tudomásul a választ.

Ülés vége fél 1 órakor.

VIDÉK.

A Barnum cirkusz halottja. Aradról, mint tudjuk, B.-Csabára ment a híres Barnum-cirkusz, ahol kedden tartott előadást. A csabai tartózkodás emlékezetes lesz az amerikaiakra, mert ott egyik derék munkásuk, Claol Henrik, a nagy sátor felállítása közben hirtelen meghalt. Szívszélhűdést kapott az alig 30 éves ember, ez ölte meg. Kedden éjjel tovább vonult a cirkusz Mezőturra, de Csabán visszahagyták két emberüket, kik tegnap a kórház halottas szobájából eltemették kollegájukat.

Ongyilkosság egy sirhalmon.

Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy egy nagyváradi fiatal szép leány szíven lötte magát azért, mert hűtlenül elhagyta a vőlegénye. A leány többször kérte a fiatal embert, hogy térjen vissza hozzá, de nem volt fogantatja kéréseinek. Mikor a szerencsétlen leány elkövette végtetes tettét, egy névjegyet szorongatott egyik kezében, amelyre Pásztor Ferencz biztosítási ügynök neve volt írva. Ruhája zsebében pedig egy fényképet találtak, ez

Uj szállitmány karlsbadi porcellán
és zománczozott bádgedény valamint majolika tárgyak
kilós edényüzletben, Debreczen Piacz-u. 97 szám.

is a Pásztor Ferencz arczképe volt. Gyannusnak tűnt fel az a dolog, hogy a leány a Pásztor revolverével követte el az öngyilkosságot, aki akkor eltűnt Nagyváradról és azóta nem is látták. Ma éjjel kapjuk azt az értesítést, hogy Pásztor Ferencz a nagyvárad-i temetőben menyasszonya sírján meglötte magát. Sebe súlyos természetű a szerencsétlen ember aligha marad életben.

Megrabolt hulla. Idegrázó, botrányos esetet jelent kőrösmezői tudósítónk. Folyó hó elsején egy Nevoszeleczky nevű kőrösmezői gazdának felesége halt el. A halottat legszebb és legértékesebb ruháiba öltöztetve temették el, a kőrösmezői vasúti vonal közelében levő sírkertbe. A temetés délután volt és így az elhantolás után a sírásó a sírhelyet nem töltötte fel, hanem az ásószer hátrahagyásával másnapra halasztotta. Másnap a sírásó rémülten jelentette, hogy a halott sírját fölbontva, a koporsót felfeszítve találta. A vizsgálat alkalmával megálapították, hogy a halottnak drága ruháiból a 25—30 koronát érő selyemkendőket hullarablók elvitték. A többi ruhát, valamely közbejött háborítás folytán, nem vihették el. A csendőrség erélyes nyomozást indított a hullafosztogatók kipuhatolására.

Pusztító víztölcser. Szarvasi levelezőnk paratlan esetről értesíti lapunkat. A napokban ugyanis a város határában egy óriási víztölcser ereszkedett le a felhőkből dr. Hager Gyula tanyájára, ahol egy kazal szalmát egészen ketté metszett, a tanya-épület egy részét egészen összezúzta, a kertben pedig egy hatalmas üröget furt. Ilyesmire, jegyzi meg levelezőnk, a legöregebb emberek se emlékeznek. Természetesen, mert az ilyesmi hazánkban valóságos természeti csoda.

TÁRSASELET.

Beszélgessünk még!

Csókay Péter és Fényes László mindketten földbírók voltak Hida községében.

Udvarházuk egymással átellenben volt s ha kiléptek a ház verandájára, átláttak egymáshoz. — Magas kora emberek voltak már, gazdaságuk vezetését átadták fiaiknak s így nem volt más foglalkozásuk, mint kiültek a verandára s pipáztak.

Gyakron átlátogattak egymáshoz.

Egy alkalommal Csókay Péter átmegett szomszédjához s köszönti: Jónapot László! Adjon Isten Péter!

Azután elhelyezkednek egy egy kényelmes karosszéken, rágyujtanak s hatalmas füstfelleget bocsátva, hallgatnak.

Hogy miről gondolkodtak, soha sem lehetett meg tudni!

Valami két óra múlva, Csókay feláll s haza készülődik.

Látva ezt Fényes László, végre megszólal:

Ne siess Péter, beszéljünk még.

KARCZOLATOK.

Az Adria szerződést tíz évvel megrövidítették.

Igy legalább kevesebb rövidséget szenved az ország.

Az egyetemi hallgatókat eddig a tanáraik hívták ki felelői

Most a hallgatók egymást hívják ki — párbajra.

Furcsa németvilág van most Budapeston.

A színházak németek.

A bogarak meg svábok.

Szél beakarta bizonyítani, hogy ő olyan szél, amely nem hányja, hanem elsimítja a hullámokat.

Lefujta az — Adria viharát.

Czukrot kaptak az angol katonák.

No a délafrikai háború még a cukraikat is megkeseríti.

A Ludovika honvédszázlóba Magyarország csak Lichtenstein főudvarmester után verte be a szegét.

No ez a dolog is sok magyarnak szegét ütött a fejébe.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Jövöheti bűnügyi főtárgyalások. Május hó 13-án, hétfőn: Matolcsi József ellen hamis eskü büntette miatt, Molnár Ferencz s társa ellen közokirat hamisításért, Margitai György ellen lepásért, Dobi Ferencz ellen lopás büntettéért. Május hó 14-én, kedden: Deczki Imre ellen súlyos testi sértés büntettéért, Horváth Kálmán ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségéért. Tivornyák András ellen lopás büntettéért. Május hó 15-én, szerdán: Lakatos (Rostás) József ellen orgazdaság büntettéért, M. Szűts István s társa ellen lopás vétségéért, Steiner Béla ellen hatóság elleni erőszak büntettéért. Május hó 17-én, pénteken: ifj. Szilágyi Jánosné ellen gondatlanságból okozott emberölésért, Deák Imre s társa ellen sikkasztás büntettéért, Kohlmann Ignác ellen sikkasztás büntettéért. Ugyanaznap még ítélethirdetéseket lesznek.

§ A kutyaharapás miatt. Szilágyi János Szoboszlón városi kocsis. Volt egy kutyája, amely megharapta Tóth Bálintné, úgy hogy sebe husz nap alatt gyógyult be. E miatt számadásra vonta a törvényszék a gazdát, de a tegnapi tartott tárgyaláson a vád alól felmentette.

§ A szalmáért nyolcz nap. Bozsár László nánási lakos is megfogja emlegetni azt a kis szalmát, amit gazdájától Pál Antaltól ellopott. Bűnéért tegnapi ítélezett felette a debreczeni törvényszék s nyolcz napi fogházra ítélte. Bozsár és az ügyész megnyugodtak az ítéletben, amely nyomban jogerőre emelkedett.

§ A gazda tolvaja. Kádár Borbála, akinek Halászon ringatták a bölcsőjét — ha ugyan volt, — cselédeskedni jött be Debreczenbe. Rosz vére azonban bünbe sodorta és így esett meg, hogy gazdájától. Hajós István helybeli gazdasági tanintézeti tanártól ellopott 80 korona készpénzt, azután eltűnt. Hogy rá ne leljenek, szerzett egy idegen cselédleánytól egy cselédkönyvet s ez alatt a név alatt szolgált. Ámde a turpisság, valamint a tolvajlás kiderült s így

Kádár Borbála a törvényszék kezébe került. Dr. Szeőke István bíró elnöklete alatt tegnapi ítélezett felette a törvényszék és vádlottat egy évi és három hónapi börtönbüntetésre ítélte.

Véres harc a betörőkkel.

— Saját tudósítónktól. —

Véres harcot vívott négy vakmerő a csendőrrájjal Galsán. Páskán Mihály, Csavoja Ádám, Csavoja János és Konczek Antal galsai lakosok e hó 6-án éjjel betörték Süszmann Mór, galsai kereskedő üzletébe. Megkötözték a cselédséget és álarozosan behatoltak Süszmann lakásába. Ketten revolvert szegeztek Süszmann és felesége mellének, a másik kettő pedig eközben kikutatta a szekrényeket, az üzletet s a mi pénzt és értékes holmit találtak, azt magukhoz vették és eltávoztak.

Előzőleg figyelmeztették Süszmann, hogy ha lármát mer csapni, kipusztítják egész családját. Reggelig nem mozdult meg a házból senki, csak mikor már a vevők zörögtek az üzletején, akkor mert csak előbujni Süszmann a szobából és az előjáróságra sietett. A csendőrség megindította a nyomozást és csakhamar kiderítették a tetteseket, a főnemlített négy galsai ember személyébe. Az elrabolt 876 koronából 754 koronát, továbbá Süszmann aranyóráját, női ékszereket és az üzletből elvitt bolti-árak nagy részét is megtanálta náluk a csendőrség. Két napig tartott a nyomozás és tegnapelőtt akarta a csendőrség a törvényszékhez előállítani a betörőket.

A mint a községből kiért a menet, a 4 betörő kiszakította a kezét a lánczából és megtámadták a csendőröket. Csavoja János az egyik csendőr kezéből ki akarta csavarni a fegyvert, de e közben Pajor András a második csendőr, szuronyával megszurta Csavoját, aki rögtön összeesett. A másik három betörő is rárohant a csendőrökre, akik csak több súlyos szurás után tudták a betörőket ártalmatlanná tenni. A megsérült betörőket ápolás alá vették és a vizsgálóbíró megérkezéséig a község házában tartják őket.

Kivándorló leányok.

Zemplén vármegyében nagy baj van: a paraszt leányok kezdenek kivándorolni Amerikába. Ezt a dolgot hivatalosan konstatálták a megye közigazgatási bizottságának ülésén, amelyen Molnár főispán elnököt.

A bizottság, mint Sátoraljaujhelyről jelentik, a kormány figyelmét akarja felhívni a parasztlányok kivándorlására, amely okainál fogva érdekes. A leányokat ugyanis a szívük huzza Amerikába, ahová eddig már sok zempléni legény vándorolt ki. Maradt ugyan otthon még elég helyes legény, csak hogy ezeknek legjavát az idén besorozták katonának. A legények hatvan százaléka bevált, sok kivándorolt s aki otthon maradt, az nem számít.

Olyik faluban mindössze egy-két legény van s a lányok árvák, nincs, aki tánczhoz vigye őket s nem nyíl nekik a szerelem virága. A besorozott legényeket elviszik kit ide, kit oda, hogy három évig szolgáljon, a lányok tehát mennek Amerikába a kivándor-

Új üzlet megnyitás.

ban és eredeti gyári árában árasszuk. A n. é. közönség szíves bizalmát kérve, mély tisztelettel

Több legelőkelőbb gyáros képviselőjében a helybeli piacon posztó és gyapjuszövet kereskedést nyitottunk, az üzlet vezetésével az ezen szakmában előnyösen ismert helybeli posztókereskedő Kupfer József úr van megbízva. Állandó raktárt tartunk mindenféle legfinomabb és legdivatosabb gyapjuszövetekből nagy választékkal. Kossuth-utca, az első tanyakaréképöntár palotában.

Domán és Kurz

lott legények után. Ahol nem válik be a legénység katonának, mert satnya, ott keseregnek a fiatalság satnyulásán, ahol pedig örvendeni lehet, mint Zemplénben, hogy a legény mind a katonának való, ott az örömet elrontják a leányok

A Barnum-czirkusz Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 12.

Lezajlott végre tegnap az óriási reklám révén eddig alig tapasztalt érdeklődéssel és izgatottsággal várt első Barnum-nap is, hála Istennek minden komolyabb baj nélkül. Azok, akik valami rendkívüli dolgokat és mutatványokat vártak a sátorvárosban, csalódtak, de annál inkább lepette meg mindenkit az a rend és pontosság, melylyel a Barnum-czirkusz bevonulása s a sátorváros letelepítése történt. Ez volt a legérdekesebb és legtanulságosabb és ennek megtekintéséért ezren meg ezren virrasztották át a pénteki éjszakát.

Az ispotály laposán szinte meszeszerűen emelkedett fel reggel a Barnum-czirkusz. Valóságos kis sátorfalv az, ami ott néhány óra alatt az összeállítás bámulatos ügyességével és gyorsaságával keletkezett. És a sátrak ormairól színes lobogókat fodroz a szellő, melyek messziről vonzzák az embereket, kiknek ezrei valóságos zarándoktat tettek oda egész nap.

A sátorváros.

Nyolcz óraker a derék yankeek már egy egész kis várost építettek föl az ispotály laposán.

Elkészültek a hatalmas istállók, melyekbe egymásután hordta be egy csapat ember a koczkákba préselt alom-szalmát, szénát meg a zabot. A vízmentes ponyvákhoz, melyekből az istállót emelték, zseniális módon vannak hozzákonstruálva a jászlak. Külön sátrakban helyezték el az igás állatokat, külön a nemesvérű paripákat, külön az elefántokat, dromedárokat, zebrákat, lámákat, ponnykat, melyek közt van olyan is, amelyik nem nagyobb egy doggnál.

Délelőtt a rendőrség Boczkó Sámuel főkapitány vezetése alatt megtartotta a tűzrendőri szemlét és délután fél 1 óraker már megnyitották a sátrakat a közönség számára.

A jegyváltás.

A jegyváltás tegnap reggel óriási néptömeg örökös kiabálása közben történt meg. A Telegdy-féle könyvkereskedés előtt rettenetes dulakodás és tolongás volt.

Jegyet akart mindenki.

Nem telt bele egy óra, sok ezer forintot szerzett az élelmes angol, de annál több embernek szakadt össze a ruhája a tolongásban, veszett el az órája stb.

A dulakodás színhelyén apró zsuzsudarabok, órák, lánczok, karperecz maradványok, sőt takarékpénztári könyvek is heverték.

Soha még ilyen lázas érdeklődés nem vezetett közönséget, mint milyen lázas a közönség érdeklődése most Barnum miatt.

A csodadolgok.

Igy kívülről is igen érdekes ez a csodákat mutató óriási különlegesség, belülről

pedig azt mondhatjuk: meglepő. A három manézses és két színpados óriási sátorczirkusz, a melyben tizenkétezer néző fér el, igazi leigázó látványosságnak ígérkezik. — Szinte meglepi koloszszerű nagyságával és berendezésével a belépőt.

A czirkusz állatsereglete, mely külön hatalmas sátorba van összpontosítva s a melynek ritka és igen becses példányai meglepő szép kalitkákban vannak elhelyezve, magában igen érdekes látnivalót nyújt.

Ugyanezen sátorban vannak a különféle világcsodák. Az emberi különlegességek közül elsőnek említhető Jo-jo, az uszár ember, akinek tökéletes mopszli feje van. Ez egy orosz születésű csoda-rém.

Miss Mary vagy a mint a fejtáblája hirdeti, „Mariska“, a moszathaju nő határozottan igen csinos hölgyecske, a ki — mint valami hölgytársai — a magyarázó szerint fölöttébb intelligens, 19 éves kisasszony. A hajnál maradván, Mabel Milton, az óriás-haju hölgy feltűnően hasonlít jó ismerősünkre: En Csillag Annára. Bokáig érő, ritka szép haja van. Annie Jones a világ legszebb fekete szakállával dicsekvő hölgy ki ezt a gyöngéjét leszámítva, egészen normális nő.

Nem mondhatjuk ezt Annie Howard kisasszonyról, a ki olyan, mint egy himes pillangó, tiszteletreméltó bátyjával egyetemben tetőtől-talpig tetováva lévén, e szerecske-malaczkot nem az óralánczokon, hanem a lábikrájukba beedzve viselik.

John Mr. Donald ur, egy hatalmas férfit, aki vagy két métermázsát nyom, szomszédja Caffey, a ki 30 kilóig is alig tudja fölvenni súlyát és a hangzatos csontvágigerli néven ismeretes.

A kis Mab királyné a legszebb törpe kisasszony, 22 hüvelyk magas. Lalloo, a két testű hindu, aki egy életre nem ébredt nővérről van összenőve. Ezek volnának azok a világcsodák, akik annak születtek és akik egyéb más mutatvánnyal nem szórakoztatják a közönséget.

A mutatványos világcsodák körül látuk Charles Trippet, a ki kéz nélkül született és így a lábával ír, rajzol és eszik, valamint az ő társát és ellenképét, a láb nélkül született urat. A legkülönösebb köztük Billy Welts, a sziklakoponyájú, a kinek a fején hatalmas járdaköveket törnek össze.

Kissé hátborzongató Tomasso urnak, egy éltűpárnának a mutatványa, a ki úgy szurkálta magába a tüket, hogy rossz volt nézni. Alfonso, a szerecsen, ennek ellenében a társulat összes eltört lámpaüvegeit irigylésre méltó egyszerűséggel eszi meg. Rob Roy, az albinó, egyszerűsminde figyelművész is, a ki, ha akarja, kifeczegeti tagjait, ha nem, hát megint visszafeczegeti. Young Hermann a mellét 19 centiméterrel tudja a rendesnél nagyobb térfogatúra fölfújni és ezenközben vaslánczokat szakít szét a mellkasával. Ez a cauda Magyarországból született, de már kora ifjúságában Amerikába vándorolt.

Sok Stone, az amerikai Frankl Móríc Ugy számol, hogy szinte káprázatos Clifford kisasszony olyan csinos, hogy még akkor is érdekes látványosság volna, ha nem nyelné el a legnagyobb méretű kardokat, sőt fűrészeket is. Ha megemlítjük még James Mornist, a gummibőrű embert, a fölátványosságok sátrával végeztünk.

Egy másik sátorban vannak a kóklerék. Itt van a kigyótánczoltató hölgy, a kofferművészek és egy káprázató akrobata, aki úgy emelget félkézzel két métermázsát, hogy a baljával is fölemel szórakozásból 80 kilót.

Ebben a mellékpavillonban látható a legérdekesebb etnografiai csoda, két apró vadember, akiket valamelyik csendes oceáni

szigeten csipett el egy angol tengerész és akik beszélni sem tudnak. Itt van a leghülyebb indián is, nem lehetett beszélni megtanítani és itt láthatók az összenőtt kínai ikrek is. Ennyi látványosságtól szinte szédül az ember feje és némelyik mutatványhoz igazán erős idegek kellene.

A csodadolgokat és a menaszériát rejtő sátrak mellett számos apróbb és nagyobb ponyvasátrak sorakoznak, nevezetesen az istállók, az öltözők, a különféle műhelyek és Barnumék bámulatosan szép és ügyes beosztását igazoló konyha és étkező sátor.

A sajtó képviselőinek, amidőn ma délelőtt bemutatta az igazgatóság az óriási telepet, éppen étkezett a czirkusz összes személyzete. Festői képet nyújtott ez a cigányszerű állapot. Különféle fajok tarka vegyülete ült az asztalok mellett és csendben fogyasztotta ki a maga délebdéjét. Érdekes, hogy minden alkalmazottnak meg van a maga helye, ott leül és a szolgál odaviszik elébe az enivalót, mely ugyanaz az igazgatótól kezdve az utolsó szolgál.

A munkások déli ebédjéhez elfogyott 2 marha, 400 tojás, 300 liter tej, 400 kenyér, 150 klg. rizs és 500 kg. burgonya.

Az előadás.

D. u. 2 óraker kezdődött meg az első előadás. Alig maradt üres hely a sátorrengtetegben és érdekes, hogy a drága helyek az 5 és 6 koronás helyek voltak legsűrűbben elfoglalva. Az állatseregletben, ahol a czirkusz előadás előtt tekintik meg a látnivalókat, ember ember hátán tolongott.

Az állatseregletben látható emberi csodák nézésével hamar beteltek a kíváncsiak, a czirkusz előadás kezdetét várták idegesen. Az emberek itt többet, csodálatosabbat vártak.

A czirkuszi előadás.

Ha az embert már alaposan meggyomorozták s oldalba lökdösték a csodasátorban szinte felüldülve lép az arénába, mely koloszális méreteivel szinte megdöbbentő. — Óriási utcányi hosszúságu tér ez a középén három manézsszal, körül amfiteatralisan emelkedő roppant nézőtérrel, mely 20.000 emberre van berendezve. Azt a benyomást teszi az aréna, mint valami mesés nagy hajó árboczaival, köteleivel, utasaival, veszedelmeivel.

Az árbocok a szörnyű rudak, melyek a ponyvaalkotmányt tartják, a kötelek-n a levegő művészei végzik bámulatos, halálos mutatványaikat. A nézőtérben ember-ember hátán, csak az ezernyi fej látszik elmosódottan, a föld színétől föl, sok ölnyi magásra a vászon-tetőig. Megkapó kép ez. A tavaszi toalettek száz színáryalata, az uniformis sokfélesége, városi ember ruhája, paraszt gunya, fehér, szürke, fekete tónus elegyedik egygyé a tarka elavenségekben. — Tenger morajlása, vihar zugása, ha az a sok tenyér összeverődik, az éljen fölzudul, a nevetés, tetszés zaja hallik.

Bámulatos, valójában ritkán látható mutatványokban gyönyörködhetett a néző. Idomított elefántok, egyéb állatokkal végeztek nagyszerű produkciókat, aztán az aristák nagy tábora váltogatta cserélte egymást, szédülesen amerikai gyorsasággal a manézsekben, egyszerre három helyütt volt látni való s a szem kifárad, az agy kimerült a káprázatos dolgok nézésében. Ekvilibristák, zsonglörök klauok csoportokban rajzoltak a publikum előtt, majd a földön mutatva ritka ügyességüket, bátorságukat.

A mutatványok között tán legnevezetesebb a borzalmas biciklizés szédítő magasságból egy rézsut állított létrán lefelé. Rendkívül érdekesek a atléták produkciói és a levegő művészeinek félelmes

Kegyes Ferencz = legnagyobb sirkő raktára =
az ipar és kereskedelmi bank palotában.

Dús választék mindenféle sirkővekben, igen olcsó árak mellett, pontos és szolid kiszolgálás.

piécei is. Azután a lóversenyek, — különös kép a római versenyek, — feledhetetlenek maradnak.

Még két előadás.

A Barnum-cirkusz még két előadást tart Debreczenben. Még pedig egyet ma délután 2 órákor, egyet pedig este félnyolcz órákor.

Az érdeklődés ezek iránt is nagy s az idegenek is egyre nagyobb számmal érkezőnek.

A cirkusz tegnapi debreczeni bevétel a hatvanezer koronát csaknem elérte.

SZINHÁZ.

Örley Flóra pöre Krecsányi ellen. Örley Flóra, színházunk kitűnő művésznője, másodfokon is megnyerte kártérítési perét Krecsányi Ignác ellen. A szegedi szinigazgató, hogy a két egybehangzó ítélet alapján kitűzhető végrehajtástól meneküljön, mint most a tanácsot értesítette, lekötötte a városnál lévő 5000 forint kauczióját és a jövő szezonra szóló 4000 frt szubvenzióját. A város a 18,000 korona lekötését tudomásul vette.

Krecsányiék diadala. A magyar vidéki szintársulatok közül ma a legigazabban Krecsányi Ignác szegedi társulata teljesít kulturmissziót, amely most Fiumében tart előadásokat. Az első előadás valósággal diadalszámba ment. A társulat a Hymnuszt énekelte el zúfolt ház előtt s viharos éljen és Eviva volt rá a felelet. Utána a Görög rabszolga operett került színre igen nagy tetszés mellett. Tombolt, tüntetett a közönség Krecsányi és magyar szintársulata mellett.

UJDONSÁGOK.

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: Nagytemplomban: Csighy Andor segédlelkész. Kistemplomban: Biró János segédlelkész. Kossuthutcai templomban: Ispotálytemplomban: Ispotálytemplomban: K. Tóth Kálmán lelkész. — *Az ágost. hitv. ev. templomban* d. e. 10 órákor Smid István segédlelkész tart istentisztelet. — *A róm. kath. templomban:* Reggel 7 órákor miséznek: Pák Emil. 8 órákor a gimnáziumi ifjuság miséje, melyen az elemi iskolások is résztvesznek. 9 órákor nagy mise, mondja Dr. Wolafka Nándor segédlelkész, utána prédikál: Brösszel Lajos $\frac{3}{4}$ 11 órákor a zárdai növendékek miséje, mondja Molnár Kálmán Dezső. $\frac{1}{2}$ 12 órákor miséznek: Szőke János. Délután $\frac{1}{2}$ 2 órákor keresztény tanítás tartja dr. Wolafka Nándor. 3 órákor litánia és rózsafüzér, tartja: Szőke János. 5 órákor Jézus sz. szive társulat hónapos ájtatossága. 6 órákor szent beszéd, tartja dr. Wolafka

Nándor. Hajdusámsonba kimegy misézni és prédikálni. Szabó István. — *A gör. katolikusoknál:* Reggel 7 órákor utrenye délelőtt 9 órákor sz. mise, délután 3 órákor vecsernye, 4 órákor rózsafüzér ájtatossága.

* **Májusi ájtatosság.** Ma este 6 órákor a róm. kath. templomban szent beszéd; ezt megelőzi „Ave Mária“ Kretschmann-tól soprán solo éneklő Wolafka Antalné urnő.

* **Debreczen menyasszonyai és völegényei.** Lapunkban legutóbb közölt kimutatás óta jegyet váltottak a következők: Ács József (ev. ref.) kocsi-lakatos Jónász Jolánnal (ev. ref.), Dr. Gutfreind Dániel (ügyvéd Beck Herminnával (izr.)), Rabács Márton (r. kath.) főhadnagy Wurm Adállal (r. kath.), Polgár György (r. kath.) csendőrörse-vezető Rózsa Erzsébet, özv. Nagy Istvánnal (r. kath.), Vásárhelyi Gyula (r. kath.) Nagy Emmával (ev. ref.), Nagy Gábor (ev. ref.) szappanos Hadadi Sára özv. Deák Ferenczével (ev. ref.), Varga János Nagy Juliánnal (ev. ref.), Varga István (ev. ref.) gőzmalmi munkás Kiss Sárával (ev. ref.), Kozma Bálint (ev. ref.) napszámos Szűcs Juliánnal (r. kath.)

* **A „Debreczeni dalegylet“** által e hó 15-én a nagyerdei vigadóban tartandó *társas összejövetelre* gazdag programot sikerült a rendező bizottságnak összeállítani. Lesznek vig szavalatok, szóló éneklések, a dalegylet pedig szebbnél szebb dalokat fog énekelni. Miután azon körülményt, hogy az estélyen mennyien fognak résztvenni, a vacsorát adó vendéglősnek e hó 18-án déli 12 óráig tudomására kell adni: felkéretnek a résztvenni szándékozók, hogy a vacsorajegyet legkésőbb hétfőn délelőtt 11 óráig, a kibocsátott meghívókon felsorolt üzletekből megváltani sziveskednének. Az ezen időn tuli jelentkezések figyelembe vehetők nem lesznek. A „Debreczeni dalegylet“ működő tagjai, ugyancsak a jelzett időpontig, Govrik Miklós egyleti II-od titkárnál (városi új bérház) válthatják meg a részükre fentartott jegyeket.

* **Az alsó-szabolosi tisztai armentesítő-társulat** folyó hó 10-és 11-én tartotta gyűlését gróf Desseuffy Aurél v. b. t. t., társulati elnök elől-ülése mellett a társulat ujonnan épült Széchényi-utcai székházában, mely gyűléseknek legfontosabb tárgyát az új osztályozási munkát megállapítása s az ezen munkát ellen beadott felszólalások elintézése képezte. Az első rendes közgyűlés megnyitása után szót kért Debreczen szab. kir. város képviselőjében Komlóssy Arthur főjegyző s hivatkozva azon körülményre, hogy ez 56 éves multu [társulat] városunkban székházat épített s ez által azon kapesot, mely Debreczen és a társulat között kezdettől fogva fennállott, még szilárdabbá, a viszonyt szívélyesebbé tette, városunk hatósága nevében üdvözi

a társulatot, annak nagyérdemű elnökét, gróf Desseuffy Aurélt és alelnökét, Foitin János egri kanonokot, a tisztikart és az érdekeltség minden tagját és áldásos működésükre sikert kíván. A meleghangú üdvözlőt a közgyűlés köszönettel fogadván, jegyzőkönyvébe igtattatja s egyben elfogadja ugyancsak főjegyző által tett azon indítványt, hogy a társulat alapítója a legnagyobb magyar gróf Széchényi Istvánnak arcképe a gyűlésterem számára festessék meg. Az e célból kiküldött hármás bizottságnak feladatává tétetett, hogy a társulat igazgató elnökeinek arcképeit is szeresse be. Az ártéri új osztályozási munkát úgy általánosságban, mint részleteiben a választmány javaslata szerint fogadtatott el; névzerinti szavazás csak egy esetben volt, amidőn a 14 ellenzéki szavazattal szemben ötszázon felüli szavazat döntött az osztályozási munkát elfogadása mellett. Kimondta azt is a közgyűlés, hogy tekintet nélkül a beadandó felebbezésekre, a kivetés 1902-re már az új aránykulcs szerint eszközöltetik s ha netalán bármely változás jönne közbe a kormányhatósági döntés folytán, az elszámolást az érdekeltségi tagokkal szemben a társulat a legpontosabban eszközli s a netalán túlfizetett összegek visszatérítetnek. — Közgyűlés után az érdekeltségi tagok az új székház helyiségeit és berendezését tekintették meg.

* **Diszes esküvők** Kettős családi ünnepély volt tegnap Molnár János köztisztviselőben álló polgártársunk házában. Fia Borosjenői Molnár János férfisabó vezette oltárhoz bájos menyasszonyát Ernst Etelkát Ugyanez alkalomból esküdött örök hűséget Vaszita János géplakatos a család szemefényének Borosjenői Molnár Juliskának. A ritka alkalomból dr. Wolafka püspök megható szép beszédet intézett a fiatalokhoz.

* **Sikkasztó katona.** Klein Andor cs. és kir. 39-ik gyalogezred káplárja tegnap reggel nyolcz órákor Horváth József őrzetőknek 180 koronát adott át, hogy a század részére szükséges bevásárlásokat teljesítse. Horváth Józsefnek azonban eszeágában sem volt a reá bizott bevásárlást végezni, hanem a pénzzel megugrott. Klein Andor panaszt emelt a sikkasztó katona ellen, akit most a rendőrség keres.

* **Hűtlen férj, bosszúálló feleség.** Semmi sem okoz egy feleségnek oly nagy fájdalmat, mint ha férje hűtlenül megcsalja. Ekkor felbred a feleségben, még a legjobb feleségben is a szendergő asszony minden indulatával s vak szenvedélyével, hogy megboszulja magát. Tanár Sándor közönyös kezdett lenni az utóbbi időkben feleségével szemben, ami természetesen feltűnt az asszonynak. A házastársak mindinkább tartózkodóbbak voltak egymással szemben s az asszony gyanakodni kezdett, hogy az ura más nővel folytat viszonyt. Vigyázott és lesett s gyanuja nem volt alaptalan. Tegnap este észrevétlenül követte férjét, mikor ez hazulról távozott. Egy ismerős özvegy

A Barnum Cirkusz után

ma, szombat este, az EMKE kávéházban
RÁCZ KÁROLY zenekara
tart hangversenyt.

Fagyalt, jegeskávé, hűsítő italok.

asszonyhoz tért be férje s ekkor ő hazament s várta a hűtlen hitvestársat otthont, ki úgy éjfél tájban haza is vetődött. A mint a szobaajtót kinyitotta, felesége egy sodrófával úgy fejbe ütötte, hogy eszméletlenül rogyott a földre s ekkor az asszonyból elemi erővel tört ki a düh s minthogy férje nem tudott védekezni, hatalmasan elpáholta őt úgy, hogy most az ágyat nyomja a hűtlen férj. A bosszuálló feleséget pedig feljeltették.

* A Telegdy (Szepes) sóstó-fürdő megnyitása. Nyert értesülés szerint a Telegdy-féle Szepes-sóstó gyógyfürdő a közönség használatára már megnyitott. A fürdőt érintő vasuti vonatforgalom a tavalyihoz képest annyiban szenved változást, hogy a reggel kimenő vonat egy órával később, azaz 9 óra 35 perczkor indul. Egyebekben a régi menetrend változatlan maradt, tehát a másik kimenő vonat Debreczenből délután 4 óra 35 perczkor, Szepes Sóstóról pedig Debreczenbe reggel 6 óra 54 perczkor és délután 2 óra 48 perczkor indul. Áldozó csütörtöktől kezdődőleg már a minden vásár- és ünnepnap közlekedő és Sóstóról este 9 órakor hazatérő külön fürdővonat is forgalomba helyeztetett.

* Esküvő. Boros József, a Debreczeni Újság technikai részének kiváló munkása, tegnap esküdött örök hűséget Kübecher Katalin kisasszonynak. A polgári házasságkötés délelőtt, az egyházi esketés délután folyt le a róm. kath. templomban. Este a menyasszony szüleinek házában lakodalmi ünnepély volt, amelyen számos felkészített hangzott el a boldog új párra.

* Eltűnt gyermek. Rezes Sándor macsi lakos tett panaszt tegnap a rendőrségnél, hogy Gergely nevű 12 éves fia ezeltől egy héttel távozott hazulról s azóta nem tért vissza. A kis fiú közép termetű, szőke haju, szeplős arczu, ruházata pórias, fekete kalap és kopottas kabátot viselt. A rendőrség elrendelte köröztesét.

* A Barnum és Bailey ozirkuszában a nagy közönség pénzért csak futólagos álomszerű látványosságot élvez, ellenben nálam a látványosság, mely abból áll, hogy a pünkösdi ünnepekre érkezett legújabb divatu árukat felmutatjuk — teljesen díjmentes. Olcsó pénzért pedig szolgálók legújabb női ruha szöveteket. Zefyr, Batiszt és Pique mosó kelméket, ugyisintea kész női blousokat, már két koronától, pique 3 koronától, Zefyr 5 koronától, selyem 10 koronától a legdivatosabb fazonban, melyek mérték szerint is készíttetnek. Mint különlegességeket, ajánlok kész szövet aljakat már 8 koronától 20 koronáig nagy választékban. Napernyők, fűzők, övek, kötények, keztyűk, harisnyák, alsó szoknyák, szalag, csipke és ruhadíszeket a közeledő pünkösdi ünnepre ajánlom a n. é. közönségnek. Kiváló tisztelettel Mezey Gyula női divatüzlete, Piacz-utca, Biedermann-ház.

* Zsebmetszők a ozirkuszban. A Barnum-czirkuszt városról-városra követik a világ legügyesebb zsebmetszői, ktk az óriási sátrak előtt és alatt tolongó néptömegben fosztogatnak. A közönséget lapunk utján

több ízben felhívtuk a fenyegető veszélyre s így sokan belátva tanácsunk helyességét, nem vittek magukkal pénzt és ékszer. Ennek tulajdonítható aztán az is, hogy a tolvajok nem igen értek el kedvük szerinti eredményt. Kisebb tolvajlások azért történtek, de ezek oly csekélységek voltak, melyeket maguk a tulajdonosok sem tekintettek nagy veszteségnek. Nagyobb veszteség csak egy debreczeni terménykereskedőt és egy vidéki polgárt ért. Az előbbi arany, az utóbbi ezüst órájától fosztották meg a zsebmetszők.

* Távollevő hadkötelesek tolonczoltatása. Érdekes rendeletet adott ki a minap a belügyminiszter. Az illetőségi helyüktől távollevő hadköteleseket, akik a sorozáson meg nem jelentek, hatósági megkeresésre eddig illetőségi helyükre tolonczolták. A miniszter most elrendelte, hogy az ilyen hadköteleseket nem kell az illetőségi helyükre tolonczolni, hanem egyszerűen a legközelebbi sorozó bizottság elé kell őket állítani.

* Kereskedő ifjak dalköre. Megemlékeztünk már arról, hogy a kereskedő-ifjak önképző-egyesületének dalköre június hó elsején (szombaton) a Bika szálloda disztermében dalestélyt rendez. Az estélyt érdekessé és vonzóvá teszi az a körülmény, hogy a dalkörnek ez lesz első nyilvános szereplése. Ez alkalommal a műsort a dalkör szereplésén kívül még néhány élvezetes számból állítják össze.

* Esküvő. Somogyi István hentesiparos május 6-án vezette oltárhoz Szabó István nagy-iváni földbirtokos kedves és szeretetre való leányát, Zsuzsikát.

* Betörés az ékszerüzletbe. Tegnap délután távirati értesítést kapott Miskolcraól a rendőrség, hogy ott az éjfolyamán Fischler Salamon kárára nagy betöréses lopást követtek el ismeretlen tettesek. Fischlernek ékszerész és dohánytözsde üzlete van a főtéren, melyet a betörők feltörték s körülbelül kétezer korona értékű órát, gyűrűt, lánczot, fülbevalót és más ékszer, valamint kétszáz korona készpénzt és nyolczvan korona értékű szivart, cigarettát loptak el. A tettesek legnagyobb valószínűség szerint Debreczen felé vették utjokat s itt akarják értékesíteni a lopott tárgyakat. A rendőrség a legszélesebb körben intézkedést tett a betörők kézrekerítésére.

* A házasságközvetítés legújabb módja. Egy külföldi ujságban a következő hirdetés jelent meg:

Hölgyeim! Egy keserves viszonyok között élő szabó keres egyik vevője számára olyan jólelkű menyasszonyt, aki legalább tízezer korona hozományából kifizethetné a gavallér szabó számláját a több gyermekes családapa szabónak. Kegyes ajánlatok: Házasság czimen kéretnek főpostá postá restante.

Ez mindenestre új irányt jelöl a házasságközvetítés terén.

* Rózsa arczenőcs, szeplő, májfoltok, persenések ellen legjobb vegyszeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsiroz nem avasodik soha. Üdeséget, bájít kölesönöz

az arcznak Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 60 fillér. Kapható Franciscs és Jóna droguerijában Kossuth-u. 2. sz. *Ugyanott mindenféle toilette-csikkeket kaphatók.*

* Debreczeni kőműves-segédék dalestélye. A debreczeni kőműves szakegylet dalárdája folyó évi május 18-án a Margit-fürdő disztermében Hora Károly egyleti karnagy vezetése mellett első dalestélyét tartja meg. B-lepti-díj személyenként 1 kor 80 fillér. Kezdeté pontban 8 órakor. Műsor: I. Nyitány, előadja a zenekar. II. Mátra hegye népdal, előadja a dalkör. III. Viharban, előadja a dalkör. IV. Nem hallottam soha oly bus harangszót, egyveleg, előadja a dalkör. V. Népdal, zene kísérettel, kettős, előadja Jóna Lajos, Tokaji István. A műsor végeztével táncz viradtig. Első nyilvános estélye a dalkörnek. Ajánljuk a közönség szives pártfogásába a minden ízében élvezetesnek ígérkező dalestélyt.

* Jó házból való fiú tanulóul felvétetik Michelstädter S. E. H. „Elite“ czipő-üzletében.

* Pénzkölcsönök 4 $\frac{1}{2}$ — 8% kamatra. Többféle tartozások egyhelyre convertálhatók. *Házak* 5—10 kor. heti törlesztés mellett ajánlatnak. Használt és új gazdasági gépek olcsó árban kaphatók. *Rács Béla* kereskedelmi irodájában Debreczen Egyháztér 3. *Tőkepénzesek* részére több rendbeli igen jövedelmező vállalat ajánlatik.

* Megoldás. Hogy járhatz ilyen lyukas czipőben! Hiszen az orrán befolyik a víz!

— Igen, de a sarkán megint kifolyik.

* Hölgyek figyelmébe. Halmágyi Sámuel divatárú-házában a legújabb női és gyermek-felöltők, costumok, szoknyák, blousok, Jabok, csokrok, övek, napernyők feltűnő olcsó árban lesznek elárusítva.

TÁVIRATOK.

Véres pisztolypárbaj.

Budapest, május 11. Ma délután véres pisztolypárbaj folyt le a főváros mellett fekvő Allagon. Két ujságíró, éles tollu kritikus: Keszler József és Ambrus Zoltán verekedtek meg egymással. A segédék kétszeri golyóváltásban állapodtak meg, huszonöt lépésnyi távolság és tizenöt másodpercznyi célzással. A felek a megadott jelre egyszerre lőttek. Amint a lövés elhangzott, Ambrus felkiáltott:

— Találva vagyok!

A golyó a lábszáran keresztül ment. A második lövés jogával egyik fél sem élt s kibékülés után távoztak a párbaj szinteréről.

Szerelmi dráma Ujpesten.

Budapest, május 11. Balogh Róza huszéves cseléd-lányt elhagyta a kedvese, Máté József pinczér. Elfőltt a leány úgy elkeseredett, hogy ma reggel megleste hűtlen kedvesét Ujpesten, Baross utca 56. szám alatti lakása előtt és hatlövetű pisztollyal lelötte.

Máté menten halva lerogyott, a leány pedig látva kedvese halálát, maga felé fordította a gyilkos fegyvert és mielőtt megakadályozhatták volna, önmagát lőtte agyon. A rendőrség a szerelmi dráma két halottját beszállította az újpesti temető hullaházába.

Elfogott váltóhamisító.

Budapest, május 11. A múlt hónapban, mint a lapok annak idején megírták, egy előkelő budapesti nagykereskedő cég főkönyvelője, Pollák Sámuel váltót hamisított a fővárosi kereskedői körében jól ismert cég terhére. Pollák a váltóhamisítás után Bécsbe utazott, ahol szintén felültetett egy magánvállalatot. A váltóhamisítás óta a fővárosi államrendőrség körözi Pollákot, akit, bécsi tudósítónk telefon jelentése szerint ma reggel kézrekerített az osztrák főváros rendőrsége. Az elfogott váltóhamisítót átkísérték a tartományi törvényszékhez.

A kínai háború.

Sanghai, máj. 11. Reuter Beau, az újpekingi francia követ Pekingbe utaztában ideérkezett. A North China Daily News szerint Szinganfuból megbízható forrásból érkezett magántáviratok azt mondják, hogy a reakciós párt, amelynek élén Lilienjing eunuch áll s a melyet Hucsualin és Junglu is támogat, nyíltan provokálja a főbb udvari tisztviselőket. Attól tartanak, hogy palota-forradalomra kerül a dolog. A császárt nemcsak meg akarják fosztani a tróntól a törvényes trónörökös javára, hanem egyáltalán el akarják tenni láb alól.

Miért harcol Anglia?

Birmingham, május 11. Chamberlain gyarmatügyi miniszter itt beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy Anglia nem kicsiségekért küzd, hanem délafrikai birtokának megtartásáért. Ha Anglia visszariadt volna a harcztól, elvesztette volna a gyarmatok bizalmát és magára vonta volna a művelt világ gunyját és megvetését. Az angol nemzet megmutatta ebben a harcban, hogy méltó elődeihez. A köszénkiviteli vámnak nézve azt mondta a miniszter, hogy ennek a vámnak vagy a külföldi vevőket vagy a bányatulajdonosokat kell terhelnie. Közgazdasági tekintélyek is úgy vélekednek, hogy a vámot a külföld fogja viselni.

A Ganz-gyár válsága.

Budapest, máj. 11. A múltkor hírt adtunk arról, hogy a Ganz-féle vállalat wagonygyárában munka híján az üzemet lényegesen redukálták és hogy Birly igazgató megvált állásától. Most pedig arról értesülünk, hogy a válság a vállalat összes gyáraitra kiterjed. A villamos gyárból, ahol a munkások száma az ezret mindig meghaladta, hetenként legalább 100 munkást bocsátanak el, úgy hogy most már alig dolgozik ott 500 munkás. A villamos osztályban alig van dolog; sulyosbitja a helyzetet az a körülmény is, hogy a gyár azokat a motorkocsikat, melyeket a Felső-Olaszországban épülő villamos nagyvasut ré-

szére készít, még mindig nem képes szállítani. minthogy a próbáknál a kocsiiban lényeges hibákat fedeztek föl. Megjegyzendő, hogy a szállítási határidő már rég lejárt, úgy hogy a gyár majd nagy ponálét lesz kénytelen fizetni. A vállalat harmadik gyárában a gépgyárban és az öntödében szintén kevés a munka; ebben az osztályban szintén baj van, amennyiben az öntöde az országház részére megrendelt nagy csillárokat az itteni szakerők elégtelensége következtében titokban egy bécsi öntödében készített. amint azonban az országházépítő bizottság valahogyan megtudott és most amiatt nagy bírságot készül a gyárra kiróni, minthogy a pályázati feltételek értelmében a csillárok az országban készítendőek.

Tőzsde.

— Esti záriat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza májusra . . .	7.55
Buza októberre . . .	7.65
Rozs októberre . . .	6.75
Zab októberre . . .	5.72
Tengeri májusra . . .	5.33
" júliusra . . .	5.40

Irányzat lanya.

Kézrekerült betörők.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, máj. 11.

Kétszer törték be a koronaherceg-utcai Heuffel-féle ékezerületbe és a betörők mindakétszer nagy ügyességgel megugrottak. Hónapig kutatott a rendőrség, de minden eredmény nélkül. Most ismét a véletlen jött a rendőrség segítségére. A tettesek egyike megkerül és csak néhány óra kérdése, hogy az egész banda a rendőrség börtönébe kerüljön.

Egy terézvárosi zálogházban egy jól öltözött középkorú férfi gyémántokkal és gyöngyökkel kivert órát akart elzalogosítani. A zálogos észrevette, hogy az órát a rendőrség körözte és rendőrt hívott. Primus Gyula detektív csakhamar bejött a zálogoshoz és letartóztatta a rejtélyes idegent. — Kaiser István Erdő-Tarcsán lakó 34 éves mészáros a letartóztatott ember. Régi ismerőse a rendőrségnek. Három évvel ezelőtt lopásért börtönbe jutott. Tavaly hagyta el a fővárost. Erdő-Tarcsára költözött és magával vitte régi szeretőjét, Kincze Terézt. Május 4-én jött Kaiser Budapestre. Komáromi Mátyás bírósági végrehajtónál, az István-ut 8. szám alatt hált meg. A detektívek házkutatást tartottak a lakásán és husz gyémántgyűrűt és sok egyéb ékszert, a mi a Heuffel boltjából való.

A rendőrség két legügyesebb detektívje Primus Gyula és Beck még aznap leutazott Erdő Tarcsára Kaiser házához. Velük ment Heuffel ékszerész is. Ott is átkutatták a házat és a betörésnél elveszett tárgyak nagy részét tényleg meg is találták. A házkutatás alatt Kaiser szeretője merényletet követett el a detektívek ellen. Mikor a szekrény kulcsát elkérték tőle, egy hosszú konyhakéssel rátámadt Primusra. Mikor lefogták, paprikát akart a másik detektív szemébe szórni. A detektívek a merénylet asszonyt Augustin János bíró és az egyik esküdt segítségével megkötözték és a községháza börtönébe csukták. A detektívek most Isaszegh környékén keresik Kaiser tettestársait és immár valószínű, hogy a betörőbanda egyik tagja sem kerülheti el a méltó büntetést.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Dérczire jótékonyan hatottak a szavak.

Az uradalom igazgatója több ízben megkérdezte a bányászokat:

— Mennyire haladtak már?

— Van látatja a munkáknak.

— Meddig tarthat?

— Egy pár óráig mindenestre, ha csak...

Itt megállott a bányász.

— Ha csak...? Mit ért ezalatt?

— Ha csak — folytatta a bányász —

valami nagyobb szikladarabot nem szakított le a dinamittöltény, amit esetleg még ezután s nekünk kellene darabokra zuzni.

Folyt a munka tovább.

A kis kocsiakkal folyton hordták a törmelékeket. Minél több, minél nagyobb rakás került ki belőlük a szabadra, annál inkább s annál jobban reméltek Dérczi és az uradalom igazgatója is.

A szerencse végre is kedvezett a derék bányászoknak. Pár órai munka után rést ütöttek.

— Mélyedés! — kiáltották.

— Nincs több törmelék.

— Itt az üreg.

A felügyelő odament a kis nyíláshoz s bekiáltott:

— Asszonyom! Mi vagyunk itt. Jó emberek. Megszabadított. Feleljen s ezzel nyugtasson meg minket él-é?

Semmi szó, semmi felelet.

— Nem él! — volt rá egyesek lehangoltan kiejtett felelet.

A felügyelő ingerülten válaszolt:

— Honnan tudják? Mert első kérdésemre válasz nem jött. Hátha csak elájult, hátha az eszméletlen állapot ideig, óráig tart? Hátha éppen gyors segílyre van szükség? Hamar barátaim, bontsátok tovább a nyílást legalább annyira, hogy betérhessek rajta. Azután bemegyek én és majd meggyőződöm a történetekről.

A bányászok engedelmeskedtek. A sziklatörmelékeket tovább bontották s valamennyien telve voltak azzal az édes reménnyel, hogy isten áldása lesz nemes buzgólkodásukon.

(Folyt. köv.)

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm. uradalomból.

Dr. Kétly, dr Bókay, dr Wiederhoffer

tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatik

Szolyvai

gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitűnő asztali viz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Világkiállítás
Páris 1900.
GRAND PRIX.

SINGER VARRÓGÉPEK nélkülözhetetlenek a háztartás és iparban.
SINGER VARRÓGÉPEK mintaszerűek szerkezet és kivitelben.
SINGER VARRÓGÉPEK a gyárüzemben legelterjedtebbek.
SINGER VARRÓGÉPEK utólérhetetlenek szolgáltatási képességben és tartósságban.
SINGER VARRÓGÉPEK a divatos műhímzésre a legalkalmasabbak.

Ingyenoktatás a divatos műhímzésben is.

A Singer Co. varrógépei világhírneket a kitünő minőség és nagy szolgáltatási képességnek köszönik, mik kezdettől fogva összes gyártmányait kitüntették. A folyton emelkedő eladás, az előkelő kitüntetések minden kiállításon és majdnem 50 éves fennállása a gyárnak, a legbiztosabb garanciák gépeink jóságáért.

Singer electro-motorok, különösen varrógépek hajtására, minden nagyságban.

Singer Co. varrógép részvénytársaság
Debreczen, Piacz-utca 42.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos árban, izléses és legsolidabb kivitelben csakis

KILLER EDE

butorgyáros, cs. és kir. udv. szállítónál
**DEBRECZEN, főpiacz, a főtözs-
dével szemben,**
kaphatók, hol úgy a legszerényebb,
mint a legdiszesebb mennyasszonyi
kelengyék, szobaberendezések és di-
szítések kifogástalanul eszközöltenek.

Uj czipő üzlet

Stiber-féle ház, Battyányi-utca 6. szám.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy foly év május 1-én Battyányi-utca 6. sz. a., a Stiber János ur több mint 30 év óta fennálló és legjobb hírnévnek örvendő czipész üzlet helyiségét kibéreltem és azt a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem.

Nagy választéku raktárt tartok mindenféle legfinomabb bőr, különlegességek, legújabb divat szerint készült

kész czipőkből

ugy hölgyek, urak, valamint gyermekek részére.

Az összes kész czipők is saját műhelyemben a legjobb minőségű anyagokból készülnek, azoknak tartósságáért kezeskedem.

Daczára annak, hogy czipőim sokkal jobbak, tartósabbak és csinosabbak mint a gyárilag készütek, azokat mégis igen jutányos árban számítom.

Mérték szerinti megrendeléseket gyorsan és pontosan készítem el és jutányosan számítom.

Tisztelettel kérem a nagyérdemű közönséget, hogy egy próba-megrendeléssel megtisztelni kegyeskedjék. A legsolidabb és legpontosabb kiszolgálást ígérve kiváló tisztelettel

LIENER SÁMUEL,
czipész.

Czimbalmok,

28 frinttől 45 forintig, pedálos 55 forinttől feljebb, 4 évi felelőség mellett üveg pedálos 75 forinttől úgy szintén mindennemű hangszer, u. m. hegedű, önműködő, automatta, harmonika czimbalom stb. jbvításai és hangolásai olcsóbban mint bárhol. Miután Debreczen városában szakképzett czimbalom készítő nincsen, kérem a t. közönség pártfogását. Nem szükséges máshonnan hozatni hangszeret, mert azok helyben is ugyanolyan jó és sokkal olcsóbban beszerezhetők Használt czimbalmok becséreltetnek.

Becses pártfogását kérve tisztelettel

Tóth János

Szakképzett hangszerkészítő Debreczen Piacz-
utca 41, a kapu alatt.

Tüzifa eladás.

A margittai vasútállomáshoz 9—10 klm távolságra (sikut) az erdőn átvéve eladó 6100 méter

bükk és gyertyán hasábfá.

Vágatáskor a méterek 150 ctméterre lettek rakva. Az állomásnál megfelelő kényelmes rakodóhely hozzá adódik. Ugyanazon erdőben a következő évekre, évente legalább 10,000 m. hasábfá vágatása szintén eladó. Komoly vevőknek felvilágosítást ad

Blau Samuel

Nagyvárad, Pével-utca.

Pályázat.

A Debreczeni „Csizmadia Árucsar-nok Szövetkezet” a tulajdonát képző „Korona” nagytermét ujonnan parquettirozn óhajtván, felhívja a t. vállalkozni szándé, kozókat erre vonatkozó nyilatkozataika még e hó 20-ig alulirott szövetkezeti elnöknel beadni; később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Debreczen, 1901. május 11.

Kurucz Miklós,
szövetkezeti elnök.

Hüvelyes-utca 6. szám.

ALAPÍTOTT 1828.

FÜVESSY BERTALAN

érczöntöde és kútfuró vállalata

Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját készítményű kút szivattyuit
3 évi jótállással.

Jó vizű kútak furását helyben és vidéken
gyorsan és legjutányosabban jótállással eszközöl.

Üzlethelyiség áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy óra- és ékszer üzletemet Szent-Anna-utca 2. szám alól ugyancsak Szent-Anna-utca 1. szám alá (épen szemben) helyeztem át.

Bárki is bizalommal forduljon hozzám, pontos, szolid kiszolgálásról, jó és olcsó árakról meggyőződést szerezhet.

Javításokat, rendeléseket — jótállás mellett gyorsan és pontosan teljesítek.

A. n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

PINTÉR GUSZTÁV
órák és ékszerész.

Apró hirdetések.

Sutor Károly asztalos-mester elvállal épület és szoba butorzatot is a legszolidabb kiszolgálás mellett mérsékelt áráért, kérve a t. közönség becses pártfogását, Késes-utca 22. sz.

Utazó bor, pálinka, szakmába évekóta utazza Erdély és Magyarországot, utazóiállást keres és elfogad bármilyen szakmába. Czim e lap kiadóhivatalába.

Italmérésbe kimérőnek ajánlkozik helyben vagy vidéken. Tenkei Imre. Késes-u. 68. sz.

Cyránó de Bergerac legújabb Crém torta kapható; BORSY cukrázdájában 1 darab 12 fillér. Egy egész 2 korona.

Köhögés ellen Femetefü csukorka Borsy cukrázdájában kapható; egy doboz 20 fillér.

Szintartó legújabb satin, kreton, batiszt, pique stb. tavaszi és nyári ruhák nagy választékban jutányos áron beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divat-üzletében, Bika szálloda mellett.

Carfiol, spárga, ugorka és fajalmák kaphatók Czeglédy és Polgár fűszer-csemege üzletében.

Pénztárosnő felvétetik piacz-utcai fűszer-csemege üzletbe. Czim a kiadóhivatalban.

Horváth András elvállal szobafestést tapetirozást, templomok festését és mázolását. Debreczen, Piacz-utca 21. sz.

Zsidó házasság közvetítők adják be címüket e lap kiadóhivatalába „háza sság” czimen.

20 drb. Első-Debreczeni Takarékpénztári részvény eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy patkányfogó fiatal ratler kutya megvételre kerestetik jó árért. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó háztelkek. Varga kertben a szoboszlai utfélon, valamint az országos tanítói árva ház mellett a sesta-kerti bejáró baloldalán. Bérbe adó: az acsádi utfélon 152 c. hold ujosztású föld. Értekezhetni: Varga Ferencz tulajdonossal Szent-Anna utca 25.

Sör raktár a Budafok-kőbányai Haggenmacher féle serfözde kitünő gyártmányainak nagybani eladásával bizott meg, minélfogva tisztelettel értesitem a t. nagyközönséget, hogy erre vonatkozó megrendelések fűszer üzletemben Deák Ferencz-utca 26. szám alatt vétetnek fel. Telefon 1 szám. Tisztelettel Hirsch Ferencz

A ki olcsó és mégis lehető legfinomabb szemüveget vagy zwickertakar vegyen Fögel Gyula órá és optikusnál. A legnagyobb szemüveg választék Debreczenben. Olcsó új és használt zsebórák és ékszeres Ocska arany beváltás pénzért. Szemüveg javítások vagy üveg betételek azonnal elkészíttetnek. Óra javítás (ha nincs nagyobb törés) 80 kr. Üzlet: Piacz (ezelőtt Várad) utca 75. A Corsó (most „Elite”) kávéházzal éppen szemben.

Uj varrógép és kerekpár műhely. Elvállal mindennemű műszerezeti munkákat: Nikkelezést Zománcozást, ugy mindennemű Villanyos műszereket, valamint Feszmerőket (Manometer.) Szigeti József műszerész, Piacz-utca 58., Bank-palota.

Az ondódon 2 nyilas tanyaföld, az újföldön 1 nyilas föld eladók Timár utca 44.

özv. Weissenberg és fia cégénél, 13 város-utca 39 kaphatni jutányosan jó minőségű zabot, búkkönyi, babot, kölest, tengerit, árpót és diót kisebb mennyiségben és ugyanott egy mérleg egy olcsó kerekpár és néhány kötés uj gömbölyű és lapos vas eladó.

1 kiló szemeskávé 2 korona.

Szulini korona forrás viz.

Aschenbrandt-féle bordó por kapható **FÉLEGYHÁZI JÁNOS**

fűszer-üzletében Debreczen, Piacz- és Miklós-utca sarok.

Dr. Fejér Ferencz

ügyvéd, irodáját

Piacz-utca 2. sz. házba (városi bérház I. emelet 1. sz.)

helyezte át. Bejárat: Simonffy-utca, baloldalt, első kapu.

Terényi János

férfi szabó. Debreczen, Hatvan-utca 24. sz. Tisztelettel értesitem a n. 6. közönséget, miután az üzlethelyiséggel felhagytam, azért sokkal jutányosabban készíttetek, ugy magyar, mint német ruhákat a legújabb divat szerint. Kérem a n. 6. közönség becses pártfogását.

DEUTSCH LAJOS (előbb Varga Lajos fűszerkereskedésében.) Piacz-utca 38. szám. **olcsó áron kapható** **legjobb minőségű szobapadló-lakkok** Wischin. Nejedly-féle **bernstein-lakk**, Weyrauch-féle **szesz lakk**, Világhírű, pilianat alatt száradó Lechler-féle **Linoleum**

Vasáru-üzlet áthelyezés. Van szerencsém a t. vevőimet és a n. 6. közönséget tudatni, hogy 20 év óta a helybeli piacon fennálló **vasáru-üzletemet** tetemesen megnagyobbítva és új árukkal felszerelve (a Frohner szálloda mellé) **főtér 69 szám alá az Ipar és Kereskedelmi kamara ujonnan épült palotájába helyeztem át.** Amidőn irántam az eddig tanusított szives pártfogásért köszönetet mondok, kérem, hogy ezzel a jövőben is részesíteni sziveskedjenek. Kiváló tisztelettel **Nánássy Lajos** vaskereskedő. **Vasáru cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása.**

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ifj. Pájer József

üveg-, porcellán- és konyaeszközök dűsan felszerelt raktára **DEBRECZEN, PIACZ-KOSSUTH-UTCZA SAROK**

Feltűnő olcsó áruk

mellett kapható mindenféle üveg- és porcellánárú, továbbá teljes konyha felszerelések. Nagy választék Berndorfi alpaca és chinai ezüst evőeszközök és dísz tárgyakból. Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjt mentesen és az uton történhető károk megtérítetnek.

Tisztelettel **ifj. Pájer József.**

„Kis pipá”-hoz

czimzett vendéglőmben

Dégenfeld tér és Csapó-u. sarok ma naptól megkezdtem a valódi **homoki**

vörös bor

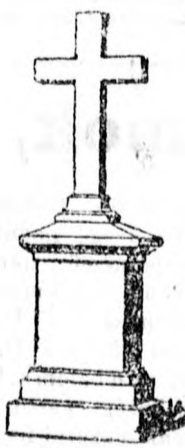
kimérését literenként **36 krjával.**

Kitűnő magyaros konyha, szolid szolgáltatás mellett.

Szives pártfogást kér

tisztelettel

Péter Pál, vendéglős.

Sirkövek

a legolcsóbban kaphatók a debreczeni köipar vállalat KHON ÉS TÁRSA sirkőraktárában Debreczen, Piacz-u 56.

Óriási választék Kalap, Czipő, fehérmű

legjutányosab árban

Márkus Miksa

férfi divat üzletében. Debreczen. Piacz-
utca 7. sz. a Vecsey ház.

Zsebkendők és harisnyák
nagy választékban.

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA

ezég

DEBRECZEN, kistemplom-bazárban
lévő

fióküzletét

közelebb átadni szá dékozván, a raktá-
ron levő s elym,gyapjuszövet és
mosó női ruhakelméket, sző-
nyeg árúkat

leszállított áron

bocsájta a n. é. közönség rendelkezésére.
Kiselejtezett árú és maradékok féláron.

Verseny

Czipő-üzlet
olcsó árakra való tekintettel

Tolnai Dániel áruháza

Debreczen főtér, a főpostával szemben.
Ajánl

Férfi-, Női- és Gyermekek-czipőket

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig
óriási választéku raktárt tart, előnyösen
ismert első rangu műhelyt kézi készítéseiből.
Tartósság tekintetében elégedetlenség
ki van zárva.

Bevásárlások sehol jobban és ol-
csóbban nem eszközölhetők.

Uri divat-czikkek, u. m. divatos ka-
lapok, ingek, nyakkendők stb. jutányos
árakban.

Tisztelettel

TOLNAI DÁNIEL.

SZERENCSEN

egy vas és fűszer-üzlet, mely évente 100 ezer
koronát forgalmaz, ugyszintén egy 2400 koronát
jövdelmező ház, igen előnyös feltételek
mellett eladó

Bővebb felvilágosítás nyerhető a Piacz-
utca 27-ik számú városi bérházban levő
ügyvédi irodában.

= Használt =

Vasajtók, Lendkerekek, (1 drb. 2 m.
átméretű) Kutszerkezet és szerszámok,
kutszövek, Czéplőgéprések, kenősze-
lenszék, 6-os czéplődob tengelylyel Sza-
má és törekrázó tengelyek, Vaseszter-
gapad, több ülök, satuk és szerszámacél
fujtató, és minden féle kovács szer-
szám Peronospora fecskendő 500 kl.
tizedesmérleg Ablakrácsok minden —
nagyságban Csatorna rostélyok valamint
használható különféle vasak kaphatók.

Klein Jakab

ócska vasüzletében Piacz-utca főtrafik
udvar. Ócska vas és fém a legnagyobb
árban vétetik.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. közönség tudomá-
sára adni, hogy czipő, valamint férfi, s női
divat-üzletünket mai naptól a

Piacz-utca 65 szám
alá, (Miklós-utca sarok), Czógely házba
helyeztük át.

Raktárunkat a legújabb divatu árúkkal
dusan felszerelve, továbbra is a

legolcsóbb árak

mellett árusítjuk.

Tisztelettel

SZEKELY JENŐ ES TÁRSA

KLYTHIA

Bőr
gondozásra.

Arcbőr megszépítésére
és megfinomítására

RIZSPOR

— A legkedveltebb toilette-, bái- és salon-pouder. —
fehér-, rózsá- vagy sárga színben.

Vegyileg elemelve és jóváhagyva Dr. Pohl J. J.
bécsi egyetemi orvostanár által.

Elismerő levelek a legelőkelőbb körökből minden dobozban található.

TAUSSIG GOTTLIEB

Egy doboz ára 2 korona
40 fl. Szétküldés után-
vét vagy az összeg elő-
leges beküldése mellett.

cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszergyáros
Bécs. Főraktár: Bécs, I., Wollzeile 3. szám.

Debreczenben kapható: TÓTH BELA gyógyszerárán és
a legtöbb gyógyszerárán és illatszer kereskedésben.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Piacz-utca 12. szám (Stenczin-
gerr-ház) alatt lévő é: 38 év óta — jóhírnek örvendő — fennálló

óra és ékszer üzletemet

május hó 1 től az Alföldi takarékpénztár épületébe (a Bika szállodával szemben)

Piac utca 16. sz. alá helyeztem át.

A hol mint eddig is a legszolidabb bel- és külföldi áruval a legolcsóbb árak
mellett állok a n. é. közönség rendelkezésére.

Becsés pártfogásukért esedezem, tisztelettel

SERLI EDE utóda GASPARIK ANTAL

máv, műórás és ékszerkereskedő.

Egy jó házból való flu tanulónakazonnal flvétetik.

Uj férfiszabó-üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é közönség becses tudomására juttatni, hogy nyolcz
évi külföldi praxisom után, amelyet a legelőkelőbb szabó üzletekben töltöttem el,
visszatértem szülővárosomba és

a főtéren levő Bankpalotán, az Elite kávéház mellett

uj férfi-szabó üzletet

nyitottam.

Midőn erről a n. é. közönséget értesíteni szerencsém van, tisztelettel ké-
rem, méltóztassanak becses bizalmukkal megajándékozni s meggyőződni arról, hogy
üzletemben a legfinomabb kelmékből, a legszerényebb árak mellett, a legizlésesebb
és legdivatosabb férfi-ruhákat készítem.

Nagybecsü támogatást kér

Tisztelettel:

CSIKES ERNŐ,

férfi-szabó.

INGYEN

küldi a hivatalos nyereményjegyzéket és semmiféle költséget nem számít

Römer Miklós

a m. kir. osztálysorsjáték elárúaitója

BUDAPEST.

VII. Akácfa-utca 41. szám.

Egész sorsjegy 12 korona

fél " 6 "

negyed " 1,50 "

Legzélszerűb pustautalvány szelvényen vagy utánvétellel rendelni.

Huzás 1901. május 22 és 23-án.

Minden második sorsjegy nyer. Főnyeremény 1 millió korona.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

Gyapjuszöveteket

a legszolidabb

szabott árak mellett

Weisz Adolf

posztókereskedőnél szerezhethetjük be. Kossuth-utca 1. szám, a czukrázda mellett. A címre tessék vigyázni.

Egyszerű és diszes

kertilóczák,

kertifeoskendők,

legjobb mintájú

kútszivattyúk

és minden építkezési

vasöntvények

gyári áron kaphatók

a vasöntőde telepén

Péterfia—Hadházi-utczában.

Ugyanott

kitűnő szerkezetű

lánc nélküli

kerékpárok

minta után

150 koronáért

rendelhetők.

A kerékpárok egy liquidált gráci gyárból valók s csak addig kaphatók, míg a készlet tart.

Pünkösdi vásár!!**Neumann testvéreknel**

a Tisza-palotában,

rengeteg felhalmozott választékban érkeztek a szebbnél szebb kivitelű

Női,- Férfi és Gyermekek-czipők, Kalapok, Fehérneműek,

valamint mindenféle

ÚRIDIVAT-CZIKKEK,

melyek ma és mindennap

felülmulthatatlan olcsó árakban adatnak el.

Tessék saját érdekében megkísérteni.

Tisztelettel

Neumann Testvérek,

főtér, Tisza palota.

ANTAL VINCZÉNÉ

szabászati és női ruha varró termét Battyányi-utca 12. sz. alá

helyezte át, hol is azt megnagyobbitva továbbra is ajánlja a hölgy közönség figyelmébe.

Hölgyek a legújabb angol és francia szabászat tanítására és továbbképzésére felvétetnek.

Kész tisztelettel

ANTAL VINCZÉNÉ.

Battyányi-utca 12.

Uj liszt- és fűszer-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

Csapó-utca 16 szám alatt

liszt- és fűszer-üzletet

nyitottam

A helyi piacon 10 év alatt, mint a Rosenthal Dániel és fiai cég volt társtagja, szerzett tapasztalatimmal fogva, ösmerve a helyi közönség igényeit, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy mindenkor csakis első helyről beszerzett cikkeimmel a n. é. közönség becses kívánalmainak megfelelően és minden tekintetben egy pontos kiszolgálás, mint legjobb minőségű fűszer-árakban a legolcsóbban szolgálhatom ki. Nagy súlyt fektetek

kenyér, fehér liszt és friss élesztőre.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását,

tisztelettel

ROSENTHAL SÁNDOR

Üzlet: Törő vendéglő mellett.

RÉVÉSZ ZSIGMOND

CZIPÓ-, KALAP- ÉS URIDIVATRAKTÁRA

Debreczen. Főpiacz, városi új bérház.

Tisztelettel van szerencsém Debreczen város és vidéke t. vevőközönségének b. tudomására hozni, hogy a fenti cikkekből megrendelt tavaszi árak nagy választékban immár megérkeztek és mivel sikerült egyes gyárosoknál nagyobb vétel folytán az árakat a még eddig el nem ért mértékben lezörítani, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a t. vevőközönséget rendkívül kedvező vételekben részesíthetem, miről a legcélszerűbb vásárlásnál is személyesen meggyőződhet.

Némi tájékoztatás végett a kelendőbb cikkek árait a következőkben van szerencsém köztudomásra hozni:

Férfi sima vikszos bőr czipők párja	2 frt 50 kr.
Csikóbőr finom kivitelben betétes kapnis	2 " 50 "
Férfi sárga bagaria bőr	4 " 75 "
" Patent bőr Karlsbadi	3 " 20 "
Valódi Schebro férfi czugos vagy füzös czipő	5 " 50 "
Férfi lag czugos vagy bergsteiger	4 " 50 "
Női Patent bőr czugos czipő	2 " 40 "
Ugyanilyen füzös, magasszárú	2 " 60 "

Női sárga czipők füzös 2 frt 60 krtól 6 forintig.

Női bőr kivágott czipők 1.50.

Lag kivágott 1.75.

Fiu és leány gyermek czipők minden árban.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek utánvét mellett. Czipő-méret egy papírszelet a kéreg hátsó részétől az orr közepéig, vagy a tudvalevő szám beküldendő, meg nem felelő esetben becséreltem, vagy a pénzt visszaküldöm.

Tisztelettel

RÉVÉSZ ZSIGMOND.